

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. február 1.
(OR. en)

5998/24

Intézményközi referenciaszám:
2024/0028(COD)

POLCOM 35
COEST 87
AGRI 69
CODEC 225

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2024. február 1.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2024) 50 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2024) 50 final.

Melléklet: COM(2024) 50 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.1.31.
COM(2024) 50 final

2024/0028 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik,
másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre
alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes
kereskedelemliberalizációs intézkedésekről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az Oroszország által 2022. február 24-én Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan agressziós háború mélységesen negatív hatással volt Ukrajna azon képességére, hogy kereskedelmet folytasson a világ más részeivel, tekintettel az emberveszteségekre, a területvédelemre való összpontosítás elsődlegességére és a lakóhelyük elhagyására kényszerült emberek hatalmas számára. Mindezt súlyosbítja a termelési kapacitások megsemmisülése, valamint az, hogy a Fekete-tengerhez való hozzáférés korlátozottsága miatt a közlekedési eszközök jelentős része nem áll rendelkezésre. E nehéz helyzetre tekintettel az Európai Tanács a 2023. október 27-i és a 2023. december 15-i következtetéseiben hangsúlyozta, hogy mindaddig határozott politikai és gazdasági támogatást fog nyújtani Ukrajnának, amíg arra szükség lesz. Ezen túlmenően Ukrajna azt kérte az Uniótól, hogy a lehető legnagyobb mértékben mozdítsa elő azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik Ukrajna számára, hogy megőrizze kereskedelmi pozícióját a világ többi részével, és tovább mélyítse kereskedelmi kapcsolatait az Unióval. Ezt a célt szolgálja többek között a logisztika megkönnyítése az Unió és Ukrajna között a közúti árufuvarozásról létrejött megállapodás¹ és az EU–Ukrajna szolidaritási sávok révén, valamint a piaci liberalizáció mértékének növelése a társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről szóló, 2022. május 30-i (EU) 2022/870 európai parlamenti és tanácsi rendelet² és 2023. május 31-i (EU) 2023/1077 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ révén. Az (EU) 2023/1077 rendelet 2023. június 6-án lépett hatályba, és 2024. június 5-ig lesz hatályos. Ezek az intézkedések a tapasztalatok szerint nagyobb rugalmasságot és biztonságot nyújtanak az ukrán termelők számára.

Tekintettel Oroszország Ukrajnával szembeni folyamatos agressziós háborújára és arra, hogy ennek következtében továbbra is gazdasági támogatást kell nyújtani Ukrajnának, továbbá figyelembe véve, hogy Ukrajna 2022 júniusában megkapta az uniós tagjelölt státuszt és a csatlakozási tárgyalások 2023 decemberében megkezdődtek, a Bizottság az alábbi kereskedelem liberalizációs intézkedések megújításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre tesz javaslatot, amelyet a jelenlegi intézkedések hatályvesztésének időpontjától (azaz 2024. június 6-tól) egy évig kell alkalmazni:

¹ Lásd az Európai Unió és Ukrajna közötti, a közúti árufuvarozásról szóló megállapodásnak az Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról szóló, 2022. június 27-i (EU) 2022/1158 tanácsi határozatot (HL L 179., 2022.7.6., 1. o.), valamint az Európai Unió és Ukrajna közötti, a közúti árufuvarozásról szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló, 2022. december 5-i (EU) 2022/2435 tanácsi határozatot (HL L 319., 2022.12.13., 5. o.), továbbá az Európai Unió és Ukrajna között a közúti árufuvarozásról szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottságnak a megállapodás megújításáról szóló, 2023. március 16-i 2/2023 határozatát (HL L 123., 2023.5.8., 36. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/870 rendelete (2022. május 30.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamai, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről (HL L 152., 2022.6.3., 103. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1077 rendelete (2023. május 31.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamai, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről (HL L 144., 2023.6.5., 1. o.).

- Az EU és Ukrajna közötti társulási megállapodásnak (a továbbiakban: a társulási megállapodás)⁴ a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség létrehozására vonatkozó IV. címe szerinti valamennyi fennálló vám ideiglenes felfüggesztése. Ez két termékkategóriát érint:
 - a belépésiár-rendszer hatálya alá tartozó gyümölcsök és zöldségek,
 - a vámkontingensek hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek és feldolgozott mezőgazdasági termékek.
- A behozatalra vonatkozó közös szabályok⁵ V. fejezete (védintézkedések) és 24. cikke alkalmazásának ideiglenes felfüggesztése az Ukrajnából származó behozatal tekintetében.

Ezek az ideiglenes és rendkívüli intézkedések hozzá fognak járulni az Ukrajnából az Unióba irányuló jelenlegi kereskedelmi forgalom további támogatásához és előmozdításához. Ez összhangban áll a társulási megállapodás egyik fő célkitűzésével, vagyis azzal, hogy megteremtse a megerősített gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok feltételeit, melyek Ukrajnának az Unió belső piacába történő fokozatos integrációjához vezetnek.

Az e rendeletjavaslatban előírt kereskedelem-liberalizációs intézkedéseket a társulási megállapodás 2. cikkében foglalt kötelezettségvállalás tiszteletben tartásával hozzák meg, amely a megállapodás alapvető elemeként rögzíti a szuverenitás és a területi integritás, a határok sérthetetlensége és a függetlenség elve tiszteletben tartásának előmozdítását. Hasonlóképpen, maguk a kereskedelem-liberalizációs intézkedések is a 2. cikkben meghatározott alapelvek tiszteletben tartásától függenek, beleértve azokat is, amelyek előírják, hogy a demokratikus elvek, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása, valamint a jogállamiság elvének tiszteletben tartása a megállapodás alapvető elemeit képezi.

Az e javaslatban foglalt kereskedelem-liberalizációs intézkedések célja továbbá – az EUMSZ 207. cikkének (1) bekezdésével összhangban – annak biztosítása, hogy az Unió közös kereskedelem-politikáját az Unió külső tevékenységének az EUSZ 21. cikkében meghatározott elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között folytassák.

A javaslat szerint rendszeres nyomon követés alapján védintézkedési mechanizmust fognak alkalmazni, amely lehetővé teszi bármely szükséges intézkedés foganatosítását. A védintézkedési mechanizmus alapján továbbá a Bizottság köteles lesz intézkedést hozni, amennyiben a baromfi, a tojás és a cukor behozatala meghaladja a 2022-ben és 2023-ban behozott mennyiségek számtani átlagát.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ezek a kereskedelem-liberalizációs intézkedések összhangban lennének a társulási megállapodás végrehajtásával és különösen a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség

⁴ Az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodást (HL L 161., 2014.5.29., 3. o.) a Felek két részben, 2014 márciusában, illetve júniusában írták alá. A társulási megállapodás egyes részeit 2014. november 1-je óta ideiglenesen alkalmazzák. A mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget 2016. január 1-je óta ideiglenesen alkalmazzák, és 2017. szeptember 1-je óta teljeskörűen hatályos, miután valamennyi uniós tagállam megerősítette azt.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/478 rendelete (2015. március 11.) a behozatalra vonatkozó közös szabályokról (HL L 83., 2015.3.27., 16. o.).

létrehozására vonatkozó IV. címmel, amely előírja, hogy a Felek fokozatosan szabadkereskedelmi térséget hoznak létre egy legfeljebb 10 éves átmeneti időszak alatt, amely az említett megállapodás hatálybalépésének időpontjával veszi kezdetét.

Ezen túlmenően az (EU) 2023/1077 rendelet kifejezésre juttatta az EU amelletti szilárd elkötelezettségét, hogy – az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúval összefüggésben – a nemzetközi kereskedelem révén gazdaságilag támogassa Ukrajnát. A kereskedelem-liberalizációs intézkedések megújítása e politika logikus kiterjesztése, mivel az agressziós háború és Ukrajna gazdasági nehézségei továbbra is fennállnak.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az Európai Unió határozottan elítélte Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúját, és példa nélküli lépéseket tett annak érdekében, hogy ebben a kivételes helyzetben támogassa Ukrajnát, ideértve a – sürgősségi intézkedésekhez és az újjáépítéshez nyújtott makroszintű pénzügyi támogatásra is kiterjedő – pénzügyi támogatást, a katonai felszerelések szállítását, az Oroszországgal és Belarusszal szembeni széles körű szankciók elfogadását, valamint a társulási megállapodás szerinti együttműködés elmélyítését. Emellett Ukrajna 2022 júniusában uniós tagjelölt státuszt kapott, és 2023 decemberében megkezdődtek a csatlakozási tárgyalások. A javasolt rendelet ezért megfelelne és logikus következménye lenne az Unió EUSZ 21. cikke (3) bekezdése szerinti azon kötelezettségének, hogy biztosítsa a külső tevékenységének különböző területei közötti összhangot, valamint az EUMSZ 207. cikke (1) bekezdésének, amely előírja, hogy a közös kereskedelempolitikát az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikkének (2) bekezdése.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A közös kereskedelempolitika az EUMSZ 3. cikke (1) bekezdésének e) pontjával összhangban az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik. A szubszidiaritás elve ezért nem alkalmazandó.

- **Arányosság**

Erre a javaslatra a közös kereskedelempolitika végrehajtása, valamint azon célkitűzés megvalósítása érdekében van szükség, hogy az Unió támogassa Ukrajnát – az Unióval folytatott kereskedelem területén is – a jelenlegi gazdasági nehézségei közepette.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Ez a javaslat összhangban áll az EUMSZ 207. cikkének (2) bekezdésével, amely közös kereskedelempolitikai intézkedésekről rendelkezik.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Nem alkalmazandó.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Nem alkalmazandó.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

Nem alkalmazandó.

- **Hatásvizsgálat**

Annak biztosítása érdekében, hogy az Ukrajnára vonatkozó kereskedelem-liberalizációs intézkedések az (EU) 2023/1077 rendelet hatályának 2024. június 5-i lejártát követően is folytatódjanak, fontos, hogy a rendelet 2024. június 6-án hatályba lépjen. Tekintettel ennek szükségességére és a javaslat ebből következő sürgősségére, nem került sor hatásvizsgálatra. A társulási megállapodás kereskedelmi és kereskedelemmel kapcsolatos rendelkezéseit azonban a Kereskedelmi Főigazgatóság által 2007-ben megrendelt fenntarthatósági hatásvizsgálatnak vetették alá, amelyet figyelembe vettek a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások során. Az említett tanulmány megerősítette, hogy a kereskedelmi és kereskedelemmel kapcsolatos rendelkezések végrehajtása az EU és Ukrajna számára egyaránt kedvező gazdasági hatással járna.

Emellett az (EU) 2023/1077 rendelet szerinti behozatal rendszeres nyomon követés és jelentéstétel tárgyát képezi. A nyomon követés nem mutatott meggyőző bizonyítékot az uniós piacra gyakorolt káros hatásokról.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Az intézkedés nem növeli a vállalkozások szabályozásból eredő terheit.

- **Alapjogok**

Ezek az intézkedések ugyanazokat az alapelveket tartják tiszteletben, amelyeket az EU és Ukrajna közötti társulási megállapodás rögzít. Közelebbről, az Ukrajnával kötött társulási megállapodás 2. cikke úgy rendelkezik, hogy a demokratikus elvek, emberi jogok és alapvető szabadságok, valamint a jogállamiság elvének tiszteletben tartása az említett megállapodás alapvető elemeit képezi.

A kereskedelem-liberalizációs intézkedések az Európai Unió Alapjogi Chartájával is összhangban lennének.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt rendelet hatálya alá tartozó termékeknek az Ukrajnából 2021-ben behozott, az éves vámmentes kontingenst meghaladó importvolumenén alapuló becslés értelmében az Európai

Unió évente 33,4 millió EUR vámbevételtől esne el. A teljes becsült összeg így 33,4 millió EUR-t tesz ki⁶, tehát az EU saját forrásaira gyakorolt hatás nagyon korlátozott mértékű lesz.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az EU–Ukrajna közötti kétoldalú kereskedelem alakulására vonatkozó online jelentéstételre az Európai Bizottság e célt szolgáló webhelyein van lehetőség. A rendelet hatását kéthavi rendszerességgel nyomon kell követni, figyelembe véve a kereskedelem liberalizációs intézkedések hatálya alá tartozó termékek kivitelére, behozatalára, uniós piaci áaira és uniós termelésére vonatkozó információkat.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Nem alkalmazandó.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Tekintettel az ukrajnai szükséghelyzetre, az intézkedés célja, hogy az Ukrajnából származó valamennyi behozatal vonatkozásában növelje a kereskedelmi forgalmat az ukrán termékekre vonatkozó valamennyi fennálló vám és behozatali vám felfüggesztésével. A javaslat értelmében a kereskedelem liberalizációs intézkedések az összes termékre vonatkozó behozatali vámok teljes körű felfüggesztésének formájában valósulnak majd meg.

⁶ A vámkontingenseket meghaladó volumenre vonatkozó becsült összeg 44,5 millió EUR. A tradicionális saját források tekintetében az e rendeletnek tulajdonítható bevételekiesés becsült összege a szóban forgó időszakban mintegy 44,5 millió EUR (bruttó összeg, beleértve a beszédési költségeket) $\times 0,75 = 33,4$ millió EUR.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus-tervezet nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében¹,

mivel:

- (1) Az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás² (a továbbiakban: a társulási megállapodás) képezi az Unió és Ukrajna közötti kapcsolat alapját. A társulási megállapodás kereskedelemre és kereskedelemmel kapcsolatos ügyekre vonatkozó IV. címét a 2014/668/EU tanácsi határozattal³ összhangban 2016. január 1. óta ideiglenesen alkalmazzák, és az 2017. szeptember 1-jén hatályba lépett, miután valamennyi tagállam megerősítette azt.
- (2) A társulási megállapodás kifejezi a társulási megállapodás Feleinek (a továbbiakban: a Felek) azon óháját, hogy ambiciózus és innovatív módon megerősítsék és kiszélesítsék a kapcsolatokat, fokozatos gazdasági integrációt segítsenek elő és valósítsanak meg, és ezt a Felek a Kereskedelmi Világszervezetben való tagságukból eredő jogoknak és kötelezettségeknek megfelelően tegyék.
- (3) A társulási megállapodás 25. cikke egy, a Felek közötti szabadkereskedelmi térség fokozatos, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (1994. évi GATT) XXIV. cikkével összhangban történő létrehozásáról rendelkezik. E célból a társulási megállapodás 29. cikke rendelkezik a vámoknak a megállapodásban foglalt

¹ Az Európai Parlament 2024. hónap nn-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács ... határozata.

² HL L 161., 2014.5.29., 3. o.

³ A Tanács 2014/668/EU határozata (2014. június 23.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodásnak a megállapodás III. címe (a harmadik országoknak a másik fél területén jogszerűen, munkavállalóként foglalkoztatott állampolgáraival kapcsolatos bánásmódra vonatkozó rendelkezések kivételével), valamint IV., V., VI. és VII. címe és a vonatkozó mellékletek és jegyzőkönyvek tekintetében az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról (HL L 278., 2014.9.20., 1. o.).

jegyzékekkel összhangban történő fokozatos eltörléséről, valamint az ilyen eltörlés felgyorsításának és hatálya kiterjesztésének lehetőségéről.

- (4) Az Oroszország által 2022. február 24-én Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziós háború mélységesen negatív hatással volt Ukrajna azon képességére, hogy kereskedelmet folytasson a világ más részeivel, mind azért, mert a termelési kapacitás megsemmisült, mind azért, mert a közlekedési eszközök jelentős aránya – például a Fekete-tengerhez való hozzáférés korlátozottsága és bizonytalansága miatt – nem áll rendelkezésre. Ilyen rendkívüli körülmények között és Oroszország Ukrajnával szembeni agressziós háborúja negatív gazdasági hatásának enyhítése céljából fel kell gyorsítani az Unió és Ukrajna közötti szorosabb gazdasági kapcsolatok kialakítását annak érdekében, hogy a továbbiakban is támogatást lehessen nyújtani az ukrán hatóságoknak és lakosságnak. Ezért szükséges és helyénvaló továbbra is ösztönözni a kereskedelmi forgalmat, valamint – az Unió és Ukrajna közötti kereskedelemre vonatkozó vámok eltörlésének felgyorsításával összhangban – valamennyi termékre vonatkozóan kereskedelem liberalizációs intézkedések formájában engedményeket nyújtani.
- (5) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Uniónak biztosítania kell, hogy külső tevékenységeinek különböző területei egymással összhangban legyenek. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikkének (1) bekezdése értelmében a közös kereskedelempolitikát az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni.
- (6) Az (EU) 2023/1077 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ 2024. június 5-én hatályát veszti.
- (7) Az e rendeletben megállapított ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedéseknek a következő formában kell megvalósulniuk: i. a belépési ár-rendszer gyümölcs- és zöldségfélékre történő alkalmazásának felfüggesztése; ii. a vámkontingensek és a behozatali vámok felfüggesztése; és iii. az (EU) 2015/478 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ V. fejezete és 24. cikke alkalmazásának felfüggesztése. Az említett intézkedések révén az Unió ideiglenesen biztosítja Ukrajna és az érintett gazdasági szereplők megfelelő gazdasági és pénzügyi támogatását.
- (8) A csalás megelőzése érdekében az e rendeletben meghatározott preferenciális rendelkezések alkalmazásának feltétele, hogy Ukrajna megfeleljen a társulási megállapodás szerinti előnyök megszerzésére vonatkozó valamennyi releváns feltételnek, beleértve az érintett termékekre vonatkozó származási szabályokat és az azokhoz kapcsolódó eljárásokat, valamint hogy Ukrajna a társulási megállapodásban előírtaknak megfelelően szoros közigazgatási együttműködést folytasson az Unióval.
- (9) Az e rendeletben meghatározott preferenciális rendelkezések alkalmazásának feltétele továbbá, hogy Ukrajna tartózkodik attól, hogy új vámokat vagy azokkal azonos hatású díjakat, és új mennyiségi korlátozásokat vagy azokkal azonos hatású intézkedéseket vezessen be, a vámok vagy díjak szintjét megemelve, vagy az Unióval való

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1077 rendelete (2023. május 31.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamai, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről (HL L 144., 2023.6.5., 1. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/478 rendelete (2015. március 11.) a behozatalra vonatkozó közös szabályokról (HL L 83., 2015.3.27., 16. o.).

kereskedelemre vonatkozóan bármely más korlátozást vezessen be, kivéve, ha ez Oroszország agressziós háborújával összefüggésben egyértelműen indokolt.

- (10) Az e rendeletben meghatározott preferenciális rendelkezések alkalmazásának feltétele továbbá, hogy Ukrajna továbbra is tiszteletben tartsa a társulási megállapodás általános elveit. E tekintetben a társulási megállapodás 2. cikke többek között úgy rendelkezik, hogy a demokratikus elvek, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása, a szuverenitásra és a területi integritásra, a határok sérthetetlenségére és a függetlenségre vonatkozó elvek tiszteletben tartásának előmozdítása, valamint a tömegpusztító fegyverek, a kapcsolódó anyagok és hordozóeszközök terjedésének megakadályozása a társulási megállapodás alapvető elemeit képezik. Továbbá a társulási megállapodás 3. cikke kimondja, hogy a jogállamiság, a felelősségteljes kormányzás, a korrupció elleni küzdelem, a nemzetközi szervezett bűnözés és a terrorizmus különféle formái elleni küzdelem, a fenntartható fejlődés előmozdítása és a hatékony multilateralizmus központi szerepet játszik a Felek közötti kapcsolatok előmozdításában.
- (11) A Bizottság által az e rendelet hatásának rendszeres nyomon követése keretében elvégzett, és valamely tagállam kellően indokolt kérésére vagy a Bizottság saját kezdeményezésére indított értékelés függvényében rendelkezni kell bármely szükséges intézkedés lehetőségéről az e rendelet hatálya alá tartozó bármely olyan termék behozatalára vonatkozóan, amely hátrányosan érinti a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacát, illetve egy vagy több tagállami piacát. A baromfi, a tojás és a cukor piacain különösen bizonytalan a helyzet, és kárt okozhat az uniós mezőgazdasági termelőknek, ha az Ukrajnából érkező behozatal emelkedne. Helyénvaló automatikus biztosítékot bevezetni a tojásra, a baromfira és a cukortermékekre vonatkozóan, amelyet akkor aktiválnak, ha az e rendelet alapján behozott mennyiségek meghaladják a 2022-ben és 2023-ban behozott mennyiségek számtani átlagát.
- (12) Ezen rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy ideiglenesen felfüggeszse az 1. cikk (1) bekezdésében előírt preferenciális rendelkezéseket, ha az említett preferenciális rendelkezésekre való jogosultság feltételei már nem teljesülnek, és hogy védintézkedéseket vezessen be olyan esetekben, amikor az e rendelet szerinti behozatal hátrányosan érinti a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacát, illetve egy vagy több tagállami piacát. Ezt a végrehajtási hatáskört a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁶ megfelelően kell gyakorolni. Tanácsadó-bizottsági eljárást kell alkalmazni az ideiglenes védintézkedések elfogadására, tekintettel ezen intézkedések hatásaira és jellegére, valamint – a végleges védintézkedések elfogadásának vonatkozásában – az intézkedések sorrendiségének logikájára.
- (13) A Bizottságnak a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásáról szóló éves jelentése, amely a társulási megállapodás szerves részét képezi, részletes értékelést kell, hogy tartalmazzon az e rendeletben meghatározott kereskedelem-liberalizációs intézkedések végrehajtásáról.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (14) Tekintettel az ügy sürgősségére, mely az Oroszország által Ukrajnával szemben indított agressziós háború okozta helyzetből ered, helyénvalónak tűnik a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az EUSZ-hez, az EUMSZ-hez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében előírt, nyolchetes időszak alóli kivétellel élni.
- (15) Tekintettel arra, hogy az (EU) 2023/1077 rendelet 2024. június 5-én hatályát veszti, ennek a rendeletnek 2024. június 6-án hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Kereskedelem liberalizációs intézkedések

- (1) A következő preferenciális rendelkezések bevezetésére kerül sor:
- a) a belépési ár-rendszer alkalmazását fel kell függeszteni azon termékek esetében, amelyekre az a társulási megállapodás I-A. mellékletében meghatározottak szerint alkalmazandó. Ezen termékek behozatalára nem alkalmazandó vám;
 - b) a társulási megállapodás I-A. mellékletében megállapított valamennyi vámkontingenst fel kell függeszteni, és az említett kontingensek hatálya alá tartozó termékek Ukrajnából vámmentesen hozhatók be az Unióba.
- (2) Az (EU) 2015/478 rendelet V. fejezetének és 24. cikkének alkalmazását az Ukrajnából származó behozatal tekintetében ideiglenesen fel kell függeszteni.

2. cikk

A preferenciális rendelkezésekre való jogosultság feltételei

Az 1. cikk (1) bekezdésében előírt preferenciális rendelkezésekre a következő feltételek vonatkoznak:

- a) a termékek származási szabályainak és az azokhoz kapcsolódó eljárásoknak való megfelelés a társulási megállapodásban előírtak szerint;
- b) Ukrajna tartózkodik attól, hogy az Unióból származó behozatalra vonatkozóan új vámokat vagy azokkal azonos hatású díjakat, és új mennyiségi korlátozásokat vagy azokkal azonos hatású intézkedéseket vezessen be, a vámok vagy díjak meglévő szintjét megemelve, vagy bármely más korlátozást vezessen be az Unióval folytatott kereskedelemre vonatkozóan, ideértve a diszkriminatív belső közigazgatási intézkedéseket is, kivéve, ha az a háborúval összefüggésben egyértelműen indokolt; és
- c) Ukrajna a társulási megállapodás 2., 3. és 22. cikkében foglaltaknak megfelelően tiszteletben tartja a demokratikus elveket, az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, és tiszteletben tartja a jogállamiság elvét, valamint folyamatos és tartós erőfeszítéseket tesz a korrupció és az illegális tevékenységek elleni küzdelem terén.

3. cikk

Ideiglenes felfüggesztés

- (1) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy elegendő bizonyíték támasztja alá azt, hogy Ukrajna elmulasztotta a 2. cikkben meghatározott feltételek teljesítését, végrehajtási jogi aktus útján teljesen vagy részlegesen felfüggesztheti az 1. cikk (1)

bekezdésében előírt preferenciális rendelkezéseket. Ezt a végrehajtási jogi aktust az 5. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

- (2) Amennyiben egy tagállam azt kéri, hogy a 2. cikk b) pontjában meghatározott feltételek teljesítésének Ukrajna általi elmulasztása alapján a Bizottság függessze fel a preferenciális rendelkezések bármelyikét, a Bizottság a kérelemtől számított négy hónapon belül indokolással ellátott véleményt nyilvánít arról, hogy a megfelelés Ukrajna általi elmulasztásával kapcsolatos állítás megalapozott-e. Ha a Bizottság megállapítja, hogy az állítás megalapozott, megindítja az e cikk (1) bekezdésében említett eljárást.

4. cikk *Védintézkedések*

- (1) Amennyiben az 1. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó, Ukrajnából származó terméket olyan feltételek mellett hoznak be, amelyek hátrányosan érintik a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacát, illetve egy vagy több tagállami piacát, a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján bármely szükséges intézkedést bevezethet. Ezt a végrehajtási jogi aktust az 5. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Ezek az intézkedések addig alkalmazhatók, amíg azokra a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacára, illetve egy vagy több tagállami piacára gyakorolt káros hatások ellensúlyozásához szükség van.

- (2) A Bizottság rendszeresen nyomon követi e rendelet hatását, figyelembe véve az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti kereskedelem liberalizációs intézkedések hatálya alá tartozó termékek kivitelére, behozatalára, uniós piaci, illetve egy vagy több tagállami piaci árakra és uniós termelésére vonatkozó információkat.

A Bizottság – e rendelet hatálybalépésétől kezdődően kéthavonta – tájékoztatja a tagállamokat a rendszeres nyomon követés eredményeiről.

- (3) A Bizottság értékeli a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacának, illetve egy vagy több tagállami piacának helyzetét, hogy az (1) bekezdéssel összhangban intézkedéseket vezessen be. Az említett értékelést a következők szerint kell megkezdeni:

- a) valamely tagállam olyan, kellően indokolt kérelme nyomán, amely a (4) bekezdés alapján az említett tagállam számára észszerűen rendelkezésre álló, elegendő prima facie bizonyítékot tartalmaz az (1) bekezdésben említett, a piacot hátrányosan befolyásoló behozatalra vonatkozóan; vagy
- b) a saját kezdeményezésére, miután nyilvánvalóvá vált a Bizottság számára, hogy elegendő prima facie bizonyíték van az (1) bekezdésben említett, a piacot hátrányosan befolyásoló behozatalra vonatkozóan.

Az első albekezdésben említett értékelést a megkezdésétől számított négy hónapon belül le kell zárni.

- (4) A (3) bekezdés szerinti értékelés elvégzése során a Bizottság figyelembe veszi az összes releváns piaci fejleményt, beleértve az érintett behozatal által a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacának, illetve egy vagy több tagállami piacának helyzetére gyakorolt hatást is. Az értékelésnek egyebek mellett ki kell terjednie a következő tényezőkre:

- a) az érintett termék Ukrajnából való behozatala növekedésének mértéke és mennyisége abszolút és relatív értékben;
- b) az érintett behozatal hatása az uniós, illetve egy vagy több tagállami termelésre és árakra, figyelembe véve ugyanakkor a más forrásokból származó behozatal alakulását.

Ez a felsorolás nem kimerítő jellegű, és más releváns tényezőket is figyelembe lehet venni.

- (5) Kritikus körülmények között, amikor a késedelem nehezen helyrehozható kárt okozna, a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján ideiglenesen bevezethet bármely szükséges intézkedést. Ilyen intézkedéseket csak valamely tagállamnak az e cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti, kellően indokolt kérelmére lehet elrendelni, és azokat a kérelem kézhezvételétől számított 21 napon belül kell elfogadni. A végrehajtási jogi aktust az 5. cikk (4) bekezdésében említett tanácsadó-bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Az ideiglenes védintézkedés időtartama nem haladhatja meg a 120 napot.
- (6) Amennyiben a (3) bekezdésben említett értékelés eredményeként a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacát, illetve egy vagy több tagállami piacát hátrány érte, és az (1) bekezdés szerinti végleges intézkedést szándékozik bevezetni, értesítést tesz közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában, amelyben bejelenti az ilyen intézkedések bevezetését. Az értesítésben össze kell foglalni az értékelés főbb eredményeit, és meg kell határozni azt az időszakot, amelyen belül az érdekelt felek írásban benyújthatják az álláspontjukat. Az ilyen időtartam nem haladhatja meg az értesítés közzétételétől számított tíz napot.
- (7) Amennyiben a 2024. június 6. és december 31. közötti időszakban a tojás, baromfi vagy cukor – 2024. január 1-jétől kezdve összesített – behozatalának mennyisége eléri a 2022-ben és 2023-ban behozott vonatkozó mennyiségek számtani átlagát, a Bizottság 21 napon belül és az (EU) 2015/478 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésével létrehozott, védintézkedésekkel foglalkozó bizottság tájékoztatását követően:
 - a) 2024. december 31-ig újból bevezeti az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontjával felfüggesztett megfelelő vámkontingenst az adott termékre vonatkozóan; és
 - b) 2025. január 1-jétől bevezeti vagy az említett számtani átlag öttizenkettedének megfelelő vámkontingenst, vagy az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontjával felfüggesztett megfelelő vámkontingenst, attól függően, hogy melyik a magasabb.

Amennyiben a 2025. január 1. és június 5. közötti időszakban a tojás, baromfi vagy cukor 2025. január 1-jétől kezdve összesített behozatalának mennyisége eléri a 2022-ben és 2023-ban behozott vonatkozó mennyiségek számtani átlagának öttizenkettedét, a Bizottság 21 napon belül és legkésőbb a következő naptári hónapban, a védintézkedésekkel foglalkozó bizottság tájékoztatását követően újból bevezeti az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontjával felfüggesztett megfelelő vámkontingenst az adott termékre vonatkozóan.

E bekezdés alkalmazásában a tojás, baromfi és cukor kifejezés a társulási megállapodás I-A. mellékletének függelékében szereplő, a tojásra és az albuminokra, a baromfihúsra és baromfihús-készítményekre, valamint a cukrokra vonatkozó vámkontingensek hatálya alá tartozó valamennyi termékre vonatkozik, és a számtani átlagot úgy kell kiszámítani, hogy a 2022. és 2023. évi importmennyiség összegét el kell osztani kettővel.

- (8) Ha a Bizottság az (1), az (5) vagy a (7) bekezdés alapján olyan intézkedést vezet be, amely újból bevezet egy, az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontja által felfüggesztett vámkontingenst, a Bizottság intézkedésének bevezetése szerinti naptári év során behozott mennyiséget figyelembe kell venni a vámkontingens kezelése során.

5. cikk
A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot – e rendelet 3. cikkének (1) bekezdése tekintetében – a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ 285. cikkének (1) bekezdésével létrehozott Vámkódexbizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) A Bizottságot e rendelet 4. cikkének (1) bekezdése tekintetében az (EU) 2015/478 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésével létrehozott Védintézkedési Bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.
- (4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

6. cikk
A kereskedelem liberalizációs intézkedések végrehajtásának értékelése

A Bizottságnak a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásáról szóló éves jelentése tartalmazza az e rendeletben előírt kereskedelem liberalizációs intézkedések végrehajtásának részletes értékelését, és adott esetben tartalmazza annak értékelését is, hogy az említett intézkedések milyen társadalmi hatással járnak Ukrajnában és az Unióban. Az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti termékek behozatalára vonatkozó információkat hozzáférhetővé kell tenni a Bizottság honlapján, és havonta frissíteni kell.

7. cikk
Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet 2024. június 6-án lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2025. június 5-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

**PÉNZÜGYI KIMUTATÁS A KIZÁRÓLAG A BEVÉTELI OLDALRA
KORLÁTOZOTT KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSSAL JÁRÓ JAVASLATOKHOZ**

1. A JAVASLAT CÍME:

Az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat

2. KÖLTSÉGVETÉSI SOROK:

12. alcím, 120. jogcímcsoport

A költségvetésben 2024-re előirányzott összeg: **24 620 400 000EUR**

3. PÉNZÜGYI HATÁS

☐ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása

☒ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása a kiadásra, van azonban pénzügyi hatása a bevételre – a hatás a következő:

Költségvetési sor	Bevétel	időszak: 2024 egy része – 2025 egy része* (millió EUR egy tizedesjegyre)
120. jogcímcsoport, 12. alcím ⁸	<i>Saját forrásokra gyakorolt hatás</i>	33,4
Összesen		

* A rendelet hatálybalépése óta eltelt egy év

A számítások a javasolt rendelet hatálya alá tartozó termékeknek az éves vámmentes kontingenst (40 vámkontingens) meghaladó 2021. évi behozatali volumenén alapulnak.

A fenti számítások alapján a tradicionális saját források tekintetében a javasolt rendeletből származó bevételkiesés becsült összege a szóban forgó időszakban mintegy 44,5 millió EUR (bruttó összeg, beleértve a beszédési költségeket) x 0,75 = 33,4 millió EUR.

⁸ A tradicionális saját források (mezőgazdasági vámok, cukorilletékek, vámok) tekintetében nettó összegeket, vagyis a 25 %-kal (beszédési költségek) csökkentett bruttó összegeket kell megadni.

4. CSALÁS ELLENI INTÉZKEDÉSEK

A csalás megelőzése érdekében az e rendeletben meghatározott kereskedelmi intézkedésekhez való jogosultság feltétele, hogy Ukrajna megfeleljen a társulási megállapodás keretében elérhető előnyökre való jogosultságra vonatkozó összes feltételnek, beleértve az érintett termékekre vonatkozó származási szabályokat és az azokhoz kapcsolódó eljárásokat, valamint hogy Ukrajna a társulási megállapodással összhangban szoros közigazgatási együttműködést folytasson az Unióval.